

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	PWYLLGOR GWAITH
Dyddiad:	23 MEDI 2025
Pwnc:	MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW, CHWARTER 1 2025/26
Deilydd Portffolio:	ROBIN WILLIAMS - DIRPRWY ARWEINYDD A DEILYDD PORTFFOLIO CYLLID A THAI
Pennaeth Gwasanaeth / Cyfarwyddwr:	MARC JONES - CYFARWYDDWR SWYDDOGAETH (ADNODDAU) / SWYDDOG ADRAN 151
Awdur yr Adroddiad:	BETHAN HUGHES OWEN - RHEOLWR GWASANAETHAU CYFRIFEG
Ffôn:	01248 752663
E-bost:	BETHANOWEN2@YNYSMON.LLYW.CYMRU
Aelodau Lleol:	d/b
A - Argymhelliad/argymhellion a rheswm/rhesymau	
Argymhellion (i) Nodi'r sefyllfa a nodir yn Atodiadau A, B a C mewn perthynas â pherfformiad ariannol yr Awdurdod hyd yma a'r alldro a ragwelir ar gyfer 2025/26; (ii) Nodi'r crynodeb o gyllidebau wrth gefn ar gyfer 2025/26, y manylir arnynt yn Atodiad CH; (iii) Nodi'r modd y caiff costau asiantaeth ac ymgynghorwyr eu monitro ar gyfer 2025/26 yn Atodiadau D a DD. Rheswm Y sefyllfa gyffredinol a ragwelir ar gyfer y gyllideb refeniw ar ddiwedd y chwarter cyntaf yw tanwariant o £1,551k (0.79%) ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar ddiwedd chwarter 1, 30 Mehefin 2025. Mae'r sefyllfa a ragwelir ar gyfer y flwyddyn gyfan yn cael ei grynhoi hefyd. Dylid nodi bod rhagweld y sefyllfa derfynol ar ddiwedd y flwyddyn ar ddiwedd chwarter 1 yn anodd, a gall y sefyllfa newid yn sylweddol wrth i weddill y flwyddyn ariannol fynd rhagddi. Mae rhai meysydd allweddol sy'n anodd eu rhagdybio a'u rhagweld mor gynnar â hyn yn y flwyddyn, a'r meysydd allweddol hynny yw:- 1. Newid yn y ceisiadau am wasanaethau sy'n cael eu harwain gan y galw, yn bennaf lleoli plant mewn gofal, y galw am wasanaethau oedolion, digartrefedd, cludiant ysgol ac addysg all-sirol. 2. Cyllid grant a dderbynnir yn ystod y flwyddyn nad oedd yn hysbys. 3. Gwariant unwaith ac am byth nad oedd wedi cael ei rhagweld. 4. Anawsterau recriwtio a chadw staff sy'n arwain at fwy o swyddi gweigion nag a ragwelwyd. 5. Dyfarniadau cyflog a chyllido costau cyfraniadau Yswiriant Gwladol uwch. O ganlyniad i'r sefyllfa a ragwelir a newidiadau eraill, bydd gan y Cyngor falans cyffredinol o £17.2576m (9.77% o gyllideb refeniw net 2025/26) ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, ac mae hyn £7.56m yn uwch na'r isafswm sy'n cael ei argymell i'r Cyngor. Oherwydd bod y rhagolwg ariannol cyffredinol yn rhagweld gorwariant ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, a chan fod disgwyl i lefel y balansau cyffredinol fod yn uwch na'r isafswm sy'n cael ei argymell, nid oes angen i'r Pwyllgor Gwaith gymeradwyo unrhyw gamau unioni.	
B - Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a pham wnaethoch chi eu gwrthod a/neu ddewis yr opsiwn hwn?	
Amherthnasol - Adroddiad monitro yw hwn ac nid yw'n cynnwys opsiynau i'w hystyried.	
C - Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?	
Mae monitro cyllideb y Cyngor yn fater sydd wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.	

CH - A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â pholisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?		
Ydi.		
D - A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?		
Ydi, ond mae unrhyw newid o gymharu â'r gyllideb a gymeradwywyd yn cael ei nodi yn yr adroddiad.		
Dd - Asesu'r effaith bosib (os yw'n berthnasol):		
1	Sut mae'r penderfyniad hwn yn effeithio ar ein hanghenion tymor hir fel Ynys?	Mae hwn yn adroddiad ar gyfer monitro yn unig ac mae'n cael ei ddefnyddio, gydag adroddiadau eraill, i osod y strategaeth ariannol y tymor canolig a'r gyllideb flynyddol. Bydd yr effaith ar anghenion tymor hir yr Ynys yn cael eu hasesu wrth osod y gyllideb flynyddol.
2	A yw hwn yn benderfyniad y rhagwelir y bydd yn atal costau / dibyniaeth ar yr Awdurdod yn y dyfodol? Os felly, sut?	Amherthnasol
3	A fuom yn cydweithio â sefydliadau eraill i ddod i'r penderfyniad hwn? Os felly, rhowch wybod gyda phwy.	Amherthnasol
4	A yw dinasyddion Ynys Môn wedi chwarae eu rhan wrth ddrafftio'r ffordd hon ymlaen, gan gynnwys y rhai hynny y mae'r penderfyniad hwn yn cael effaith uniongyrchol arnynt? Esboniwch sut.	Ymgynghorwyd â dinasyddion Ynys Môn fel rhan o broses gosod cyllideb 2025/26 ac ymgynghorir â nhw ynghylch cyllidebau yn y dyfodol.
5	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar y grwpiau a warchodir o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.	Amherthnasol
6	Os yw hwn yn benderfyniad strategol, nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad ei gael ar y rhai hynny sy'n profi anfantais economaidd-gymdeithasol.	Amherthnasol
7	Nodwch unrhyw effaith y gallai'r penderfyniad hwn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.	Amherthnasol
E - Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Tîm Arweinyddiaeth (TA) (gorfodol)	Mae'r TA wedi ystyried yr adroddiad yn ei gyfarfod ar 2 Medi 2025 ac ymgorfforwyd y sylwadau yn yr adroddiad.
2	Cyllid / Adran 151 (gorfodol)	Amherthnasol - adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (gorfodol)	Mae'r Swyddog Monitro yn aelod o'r TA ac mae ei sylwadau wedi cael eu hystyried.
4	Adnoddau Dynol (AD)	Amherthnasol

5	Eiddo	Amherthnasol
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	Amherthnasol
7	Sgriwtini	Adolygwyd y sefyllfa ariannol ar ddiwedd chwarter 1 gan y Panel Sgriwtini Cyllid yn ei gyfarfod ar 4 Medi 2025.
8	Aelodau Lleol	Amherthnasol
9	Unrhyw gyrff allanol / eraill	Amherthnasol
F - Atodiadau:		
• Atodiad A - Adroddiad Alldro Refeniw Dros Dro ar gyfer 2025/26 • Atodiad B - Tabl Alldro Dros Dro 2025/26 • Atodiad C - Dadansoddiad o'r Amrywiant a Ragwelir fesul Gwasanaeth a'r Rhesymau • Atodiad CH - Crynodeb o sefyllfa Cyllidebau Wrth Gefn ar gyfer 2025/26 • Atodiad D - Gwybodaeth ynglŷn â monitro Staff Asiantaeth 2025/26 • Atodiad DD - Gwybodaeth ynglŷn â monitro ymgynghorwyr 2025/26 • Atodiad E - Cost Newid 2025/26		
FF - Papurau cefndir (cysylltwch ag awdur yr adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach)		
Cyllideb Refeniw 2025/26 (fel y'i hargymhellwyd gan y Pwyllgor hwn ar 27 Chwefror 2025 a'i mabwysiadu gan y Cyngor Sir ar 6 Mawrth 2025).		

ADRODDIAD MONITRO'R GYLLIDEB REFENIW - CHWARTER 1 2025/26

1. Y GYLLIDEB REFENIW A GYMERADWYWDYD AR GYFER 2025/26

1.1 Mae'r Cyngor wedi cymeradwyo cyllideb refeniw net ar gyfer 2025/26 fel a ganlyn:-

Tabl 1
Cyllideb a Chyllid a Gymeradwywyd ar gyfer 2025/26

	£'000	£'000
Cyfanswm Gwariant Refeniw Wedi ei Gymeradwyo		
Diwygiadau i'r Gyllideb Ers Cymeradwyaeth	195,442	
Defnyddio cronfeydd wrth gefn y Cyngor	(2,459)	
Cyllideb Gymeradwy Gyfredol ar gyfer 2025/26 (Net o Gronfeydd Wrth Gefn)		192,983
Cyllidwyd gan		
Cyllid Allanol Cyfun	135,881	
Debyd Treth Gyngor Safonol a Godwyd	52,843	
Treth Cyngor Premiwm ar Ail Gartrefi a Gwag	4,259	
Cyfanswm Cyllid 2025/26		192,983

2. Y SEFYLLFA A RAGWELIR AR GYFER Y GYLLIDEB AR DDIWEDD CHWARTER 1 2025/26

2.1 Mae amcangyfrif o'r sefyllfa a ragwelir ar ddiwedd chwarter 1 wedi'i gynnwys yn Nhabl 2 isod:-

Tabl 2
Crynodeb o'r Sefyllfa Ariannol a Rhagwelir ar ddiwedd Chwarter 1

	Cyllideb 2025/26	Ch1 Rhagolygon (o dan) / drosodd	% Amrywiant
	£'000	£'000	%
Cyllidebau Gwasanaeth	178,004	0.469	0.26
Cyllidebau Corfforaethol	17,438	(1.073)	(6.15)
Gwarchodfeydd Cyffredinol	(2,459)	0.000	0.00
Gwariant Refeniw Net	192,983	(0.604)	(0.31)
Cyfanswm Cyllid Allanol	135,881	0.000	0.00
Treth Gyngor Safonol	52,843	(0.514)	(0.97)
Premiwm Treth y Cyngor	4,259	(0.433)	(10.17)
Cyllid	192,983	(0.947)	(0.49)
Rhagolwg Net (o dan) / Drosodd	0	(1.551)	(0.80)

2.2 Mae amcangyfrif o sefyllfa Balansau Cyffredinol y Cyngor i'w weld yn Nhabl 3, isod:-

Tabl 3
Amcangyfrif o Falansau Cyffredinol y Cyngor fel ar 31 Mawrth 2026

Cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith	Swm £'m	Pwrpas
Balans Agoriadol	(18,166)	Cronfa Ddata Gyffredinol heb ei archwilio ar 31 Mawrth 2025
Defnyddwyd ar gyfer Cyllideb 2025/26	2,459	
Balans Diwygiedig Cronfa Gyffredinol y Cyngor	(15,707)	

3. PERFFORMIAD ARIANNOL FESUL GWASANAETH

3.1 Dengys y sefyllfa gyfun gyffredinol ar gyfer gwasanaethau'r Cyngor fod gorwariant o £1,021k yn cael ei ragweld ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae'r dadansoddiad fesul gwasanaeth wedi'i gynnwys yn Nhabl 4, isod:-

Tabl 4
Dadansoddiad o'r Sefyllfa sy'n cael ei Ragweld ar gyfer y Gyllideb, fesul Gwasanaeth

Gwasanaeth	(Tan) / Gorwariant £'000	%
Gwasanaethau Oedolion	(825)	(1.92)
Gwasanaethau Plant	918	5.23
Diwylliant	100	6.00
Tai	(218)	(10.71)
Priffyrdd	(297)	(3.50)
Cynllunio a Gwarchod y Cyhoedd	529	17.05
TGCh	(249)	(4.90)
Busnes y Cyngor	219	9.90
Costau Corfforaethol a Democrataidd	(128)	(5.72)
Costau nad oes cyllideb ar eu cyfer ac nad oes modd eu rheoli – (Yswiriant, Costau Cyfalaf Pensiynau a Darpariaeth Drwg Ddyledion)	500	
Gwasanaethau Arall (Amrywiant gwerth llai na £100k)	(80)	
Cyfanswm Amriwiant y Gwasanaethau	469	0.26

3.2 Mae'r prif resymau am yr amrywiant yn cael eu crynhoi yn Nhabl 5, isod, ac mae dadansoddiad mwy manwl fesul Gwasanaeth ac Is-wasanaeth wedi'i gynnwys yn Atodiad C:-

Tabl 5
Dadansoddiad o'r Amrywiant a Ragwelir yn ôl Rheswm

	Amrywiant a Ragwelir £'000
Amrywiant mewn costau o ganlyniad i newid yn y galw am wasanaethau	1,232
Amrywiant mewn costau staffio sy'n codi o swyddi gweigion, net o gostau staff dros dro ychwanegol a staff asiantaeth	(533)
Newidiadau mewn prisiau contractau na wnaed darpariaeth ar eu cyfer yn y gyllideb a gymeradwywyd	(61)
Newidiadau mewn cyllid grant sy'n cynyddu neu'n lleihau'r gofyn am gyllid o'r gyllideb graidd	(5)
Incwm o ffioedd a thaliadau sy'n (uwch) / is na'r targed incwm	(982)
Amrywiant mewn costau sy'n gysylltiedig ag adeiladau	(129)
Amrywiant mewn costau sy'n gysylltiedig â chyflogi ymgynghorwyr allanol	83
Trosglwyddo cyllid i / (o) gronfeydd wrth gefn clustnodedig a balansau cyffredinol	(66)
Camgymeriadau yn y broses gosod cyllideb y gellir eu hadnabod yn rhwydd	20
Rhesymau amrywiol	910
CYFANSWM YR AMRYWIENT A RAGWELIR	469

- 3.3** Mae'r tabl uchod yn tynnu sylw at y ffaith mai'r prif bwysau cyllidebol y mae'r Cyngor yn dal i'w brofi yw canlyniad cynnydd yn y galw am wasanaethau, gyda phwysau cyllidebol o £1.184m yn deillio o hynny. Mae'r prif faes sy'n peri pryder o fewn y Gwasanaethau Plant, gyda chynnydd yn nifer y plant sy'n gorfod cael eu lleoli gyda darparwyr all-sirol a fod cost pob lleoliad yn cynyddu. Mae'r sefyllfa o ran Gwasanaethau Oedolion yn gyffredinol wedi sefydlogi, fodd bynnag mae amryw o or a thanwariant digolledol o fewn y gyllideb. Ar hyn o bryd, mae'r gyllideb gyffredinol yn ddigonol i fodloni lefel y galw. Mae llai o alw am addysg all-sirol ar ddiwedd y rhagolygon chwarter cyntaf ond gall hyn newid yn gyflym. Mae galw am gludiant ysgol yn parhau i leihau, fodd bynnag, gall hyn newid ym mis Medi wrth i'r flwyddyn academaidd newydd ddechrau.
- 3.4** Mae'r sefyllfa ariannol wedi gwella oherwydd swyddi gwag, lle rhagwelir y bydd costau cyflog, ar ôl tynnu unrhyw gostau ychwanegol a achosir wrth gyflogi staff dros dro a staff asiantaeth, yn tanwario gan £533k, er bod problemau recriwtio yng Ngwasanaethau Cyfreithiol y Cyngor wedi arwain at gostau asiantaeth yn uwch na'r gyllideb staffio sydd ar gael a rhagwelir gorwariant o £174k. Arweiniodd problemau o fewn y Gwasanaeth Rheoleiddio Adeiladu hefyd at gostau staffio uwch a rhagwelir gorwariant o £195k. Darperir rhagor o wybodaeth am gostau asiantaeth ym mharagraff 6 ac Atodiad D.
- 3.5** Mae rhagweld incwm a gynhyrchir drwy ffioedd a thaliadau bob amser yn anodd, yn enwedig mor fuan a hyn yn y flwyddyn ariannol, ond dangosir ar hyn o bryd y bydd yr incwm cyffredinol yn uwch na'r gyllideb gan £982k, gyda lefelau incwm Hamdden a Phrifyrdd yn llawer uwch na'r targed incwm. Mae gwaith yn parhau i glirio'r ôl-groniad o asesiadau ariannol ar gleientiaid gofal cymdeithasol, ac mae hyn wedi creu incwm ychwanegol sy'n uwch na lefel y gyllideb.
- 3.6** Mae ffioedd o geisiadau cynllunio a cheisiadau rheoleiddio adeiladu wedi gostwng a rhagwelir y byddant £280k yn is na'r gyllideb. Mae hyn yn rhannol oherwydd problemau yn yr adain rheoleiddio adeiladu, er y gall y sefyllfa newid wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen.

4. PERFFORMIAD ARIANNOL CYLLIDBAU CORFFORAETHOL

4.1 Mae'r sefyllfa ariannol a ragwelir ar ddiwedd y flwyddyn ariannol ar gyfer Cyllidebau Corfforaethol yn cael ei ddangos yn Nhabl 6, isod:-

Tabl 6
Y Sefyllfa Ariannol a Ragwelir ar gyfer Cyllidebau Corfforaethol 2025/26

	Cyllideb 2025/26 £'000	Ch 1 Rhagolwg (Tan) / Dros £'000	Amrywiant %	Rheswm am yr Amrywiant
Ardollau	5,276			
Rhyddhad Trethi Dewisol	106	67	63.18	Benthycia is ac enillion buddsoddi uwch
Cyllid Cyfalaf	4,637	(964)	(20.8)	Llwyth gwaith llai na'r disgwyl
Budd-daliadau a roddwyd	7,459	(2)	(2.36)	
Cyfraniad Gwasanaethau Cefnogaeth gan CRT	(840)			
Arbedion cyllidebol i'w Cyflawni	(22)			Gwaith yn parhau i wneud arbedion
Cronfeydd wrth gefn Cyffredinol ac Eraill Defnyddio Cronfeydd wrth gefn Cyffredinol	822 (2,459)			
CYFANSWM	14,979	(899)	(7.16)	

5. CASGLU'R DRETH GYNGOR

- 5.1 Mae cyllideb cronfa'r Dreth Gyngor yn cael ei phenderfynu gan ddefnyddio amcangyfrif o'r ddyled y gellir ei chasglu ar gyfer y flwyddyn bresennol yn unig, yn seiliedig ar ffigwr sylfaen y dreth a bennwyd ym mis Tachwedd 2024. Nid yw'n caniatáu ar gyfer ôl-ddyledion a gasglwyd o flynyddoedd a fu, addasiadau i rwymedigaethau yn codi o flynyddoedd y gorffennol (eithriadau, disgowntiau person sengl, trosglwyddo eiddo i drethi busnes ac ati), newidiadau yn sylfaen y dreth ar gyfer y flwyddyn gyfredol, neu ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg ac amheus. Ni ellir amcangyfrif y newidiadau hyn pan osodir y gyllideb ac, yn ddieithriad, maent yn arwain at wahaniaeth rhwng balans terfynol Cronfa Casglu'r Dreth Gyngor a'r gyllideb wreiddiol. Yn hanesyddol, bydd yr incwm a ragwelir ar gyfer y Dreth Gyngor yn gostwng yn ystod y flwyddyn wrth i gamau adennill gael eu cymryd ac wrth i drethdalwyr hawlio eithriadau a disgowntiau sy'n ddyledus iddynt. Ar hyn o bryd, rhagwelir y bydd incwm craidd y Dreth Gyngor £514k yn uwch na'r gyllideb.
- 5.2 Dyluniwyd premiwm y Dreth Gyngor i annog perchnogion eiddo gwag ac ail gartrefi i ddychwelyd yr eiddo i ddefnydd cyffredinol ac, fel y cyfryw, mae risg y gallai nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm ostwng yn sylweddol yn ystod y flwyddyn. Er mwyn lliniaru'r risg hwn, gosodwyd sylfaen y dreth ar gyfer eiddo sy'n talu'r premiwm ar 80% ac, os nad yw nifer yr eiddo sy'n talu'r premiwm yn gostwng yn sylweddol, yna bydd y gyllideb yn cynhyrchu gwarged. Mae'r newid yn y rheolau cymhwystira yn gysylltiedig â threthi busnes ar gyfer llety hunanarlwyo yn golygu bod nifer o eiddo wedi cael eu trosglwyddo'n ôl o'r gofrestr trethi busnes i gofrestr Y Dreth Gyngor, gan olygu fod mwy o eiddo yn gorfod talu'r premiwm ar ail gartrefi. O ganlyniad, rhagwelir gwarged o £433k ar gyllideb premiwm y Dreth Gyngor ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Fodd bynnag, mae risg sylweddol y bydd apeliadau'n cael eu penderfynu yn 2025/26 yn ymwneud ag eiddo hunanarlwyo a drosglwyddwyd o drethi busnes i'r Dreth Gyngor yn 2024/25. Er mwyn gwrthbwyso'r risg hon, mae £900k hefyd wedi ei roi mewn cronfa arian wrth gefn clustnodedig ar ddiwedd blwyddyn ariannol 2024/25, fydd yn cael ei ddefnyddio i ad-dalu unrhyw gasgliadau i'r broses apelio.

6. CYLLIDEBAU WRTH GEFN

6.1 Cyfanswm y cyllidebau wrth gefn gwreiddiol oedd £586k , oedd yn cynnwys grant o £2m mewn perthynas â chyfraniadau yswiriant gwladol cyflogwyr. Mae net y trosglwyddiadau i gyllidebau gwasanaeth a throsglwyddiadau i mewn o gronfeydd wrth gefn clustnodedig wedi cynyddu'r gyllideb i £2,822k ar ddiwedd chwarter 1 (heb gynnwys y grant yswiriant gwladol). O'r cyllidebau wrth gefn hyn, mae £2,344k wedi'u hymrwymo, gan adael £856k heb ei ymrwymo ar hyn o bryd. Fodd bynnag, bydd hyn yn newid wrth i'r flwyddyn fynd yn ei blaen ac, felly, at ddiben yr adroddiad hwn tybir y bydd y £856k sy'n weddill yn cael ei ddefnyddio yn ystod gweddill y flwyddyn. Mae dadansoddiad llawn wedi'i atodi yn Atodiad Ch.

6.2 Mae cadarnhad wedi dod i law gan Lywodraeth Cymru (LIC) ynghylch grant cyfraniad cyflogwr yswiriant gwladol. Y grant terfynol a ddyfarnwyd yw £2,223k, sydd ychydig yn uwch na'r hyn a gyllidebwyd. Mae gwaith yn mynd rhagddo i gyfrifo'r costau ychwanegol ar gyfer gwasanaethau o ganlyniad i'r newidiadau mewn cyfraniadau yswiriant gwladol, ond, at ddiben y rhagolwg hwn, tybir y bydd yr holl grant yn cael ei ddyrannu i gyllidebau gwasanaethau.

7. COSTAU ASIANTAETH AC YMGYNGHORWYR

7.1 Gwariwyd £331k ar staff Asiantaeth yn ystod y flwyddyn hyd yma. Roeddent yn cael eu cyllido o gyllidebau staff oherwydd eu bod yn gysylltiedig â swyddi gweigion. Mae'r Gwasanaeth Gwastraff wedi gwario £90k ar asiantau safle yn y canolfannau ailgylchu. Mae manylion llawn wedi'u cynnwys yn Atodiad D.

7.2 Gwariwyd cyfanswm o £280k ar Ymgynghorwyr yn ystod y cyfnod rhwng Ebrill a Mehefin 2025, a chyllidwyd £186k o'r gwariant hwnnw gan grantiau neu o ffynonellau allanol. Mae Atodiad DD yn cynnwys crynodeb llawn o'r gwariant fesul gwasanaeth, ynghyd â manylion ychwanegol am y gwariant.

8. CRONFA COST NEWID

8.1 Hyd yma eleni, mae £26k wedi'i wario ar brosiectau unigol oedd i'w cyllido o'r Gronfa Cost Newid. Cytunwyd ar bum prosiect, gyda chyfanswm y gyllideb ar gyfer y prosiectau yn cyrraedd £107k. Mae'r manylion llawn ar gael yn Atodiad E.

9. CASGLIADAU

9.1 Ar ddiwedd y chwarter cyntaf, rhagwelir tanwariant o £0.999m ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2026. Mae llunio rhagolwg cywir o'r sefyllfa ariannol mor gynnar â hyn bob amser yn anodd, ac mae'r sefyllfa'n debygol o newid wrth i wasanaethau ddelio â materion a'r galw am wasanaethau yn ystod y flwyddyn. Mae nifer o faterion nad ydynt wedi cael eu datrys eto fydd hefyd yn effeithio ar y sefyllfa ariannol gyffredinol.

9.2 Mae'r prif feysydd sydd heb eu datrys eto yn ymwneud â:-

- i. Cytunwyd ar y dyfarniad cyflog ar gyfer staff nad ydynt yn addysgu (o fis Ebrill 2024) a staff addysgu (o fis Medi 2025) ym mis Gorffennaf 2025. Mae'r ddarpariaeth a wnaed yn y gyllideb ar gyfer y dyfarniad cyflog ar gyfer staff nad ydynt yn addysgu yn cael ei chyfrifo ar hyn o bryd i sicrhau ei bod yn ddigonol i fodloni cynnig cyflog cyfredol y cyflogwyr o 3.20%. Mae gan y Cyngor gronfa wrth gefn clustnodedig o £992k i dalu am bwysau chwyddiant.
- ii. LIC sy'n pennu cyflog athrawon. Cyhoeddwyd yn ddiweddar y byddai athrawon yn Lloegr yn derbyn codiad cyflog o 5.5% ac mae'n bosibl bod LIC yn ystyried codiad cyflog tebyg yng Nghymru. Yn y gorffennol, roedd unrhyw ddyfarniad cyflog i athrawon a oedd yn uwch nag a ganiatawyd yn y setliad llywodraeth leol wedi'i gyllido gan LIC. Felly, mae'n bosibl y gallai unrhyw gost ychwanegol fod yn niwtral o ran cost i'r Awdurdod.

9.3 Mae'r sefyllfa o ran Gofal Cymdeithasol yn destun pryder arbennig, gyda gorwariant rhagweledig o £1.470m ar gyfer Gwasanaethau Plant. Mae'r rhagolwg yn seiliedig ar y lefel bresennol o alw, ond mae'r galw'n amrywio yn ystod y flwyddyn a gall newid yn sylweddol, e.e. gall un lleoliad ar gyfer cleient dibyniaeth uchel ag anghenion gofal arbenigol gostio rhwng £250k a £500k. Bydd unrhyw gynnydd yn y galw am wasanaethau ond yn gwaethygu'r sefyllfa.

Wrth i ni symud drwy weddill y flwyddyn ariannol, bydd effeithiau'r uchod yn cael eu cynnwys mewn adroddiadau monitro yn y dyfodol, wrth i bethau ddod yn fwy clir.

9.4 Bydd y sefyllfa ariannol yn 2025/26 hefyd yn dylanwadu ar strategaeth ariannol y Cyngor ar gyfer 2026/27 a thu hwnt, gan y bydd yn tynnu sylw at yr angen i ail-alinio cyllidebau i adlewyrchu'r cynnydd mewn costau a welwyd yn 2025/26 ac i adlewyrchu'r galw am wasanaethau sy'n parhau i newid. Bydd unrhyw orwariant sylweddol hefyd yn arwain at erydiad cronfeydd wrth gefn a balansau cyffredinol y Cyngor, a bydd hyn yn lleihau'r gallu i ddefnyddio cronfeydd wrth gefn clustnodedig a balansau i helpu i gydbwysu'r gyllideb refeniw yn 2026/27. Bydd y rheolwyr yn adolygu'r sefyllfa ariannol yn agos yn ystod gweddill y flwyddyn ariannol ac efallai y bydd angen iddynt weithredu mesurau arbed costau yn 2025/26, er mwyn cynnal y lefel bresennol o gronfeydd wrth gefn clustnodedig a balansau cyffredinol.

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2025/26 Cyllideb Blynnyddol Annual Budget	2025/26 Ch1 Cyllideb hyd yma Q1 Budget Year to Date	2025/26 Ch1 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q1 Actual & Committed spend	2025/26 Ch1 Amrywiant Q1 Variance	2025/26 Ch1 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q1 Actual & Committed Spend	Ch1 : Q1 Amcangyfrif Gwariant i 31 Mawrth 2026 Estimated Expenditure to 31 March 2026	Ch1 : Q1 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2026 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2026 over/(under)	2025/26 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over /(Under) spend as a % of Total Budget	2024/25 Gor/(Tan) Wariant Drafft Draft Over/Underspend)
<u>Busnes y Cyngor</u> <u>Council Business</u>	2,213	585	807	222	37.92%	2,432	219	9.90	1,930
<u>Costau Corfforaethol a</u> <u>Democrataidd</u> <u>Corporate & Democratic costs</u>	2,238	992	938	(54)	(5.47%)	2,110	(128)	(5.72)	(2,624)
<u>Rheolaeth Corfforaethol</u> <u>Corporate Management</u>	823	215	204	(12)	(5.36%)	827	4	0.49	740
Costau heb gyllideb, ac na ellir eu rheoli: yswiriant, costau pensiwn a dileu drwg ddyledion / lwfansau amhariad ar incwm gwasanaethau <i>Unbudgeted, uncontrollable costs: insurances, pension costs and bad debt write offs / impairment allowances on services' income</i>						500	500	0.00	
Cyfanswm Cyllidebau Gwasanaethau Total Service Budgets	178,004	40,885	40,607	(278)	(0.68%)	178,473	1,469	0.26	(1,118)
Ardollau <i>Levies</i>	5,277	5,280	5,280	0	0.0%	5,277	0	0.00	(1)
Rhyddhad Trethi Dewisol <i>Discretionary Rate Relief</i>	106	0	0	0	0.00%	173	67	63.18	50
Cyllido Cyfalaf <i>Capital Financing</i>	4,637	1,035	711	(325)	0.00%	3,672	(964)	(20.80)	(770)

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2025/26 Cyllideb Blynyddol Annual Budget	2025/26 Ch1 Cyllideb hyd yma Q1 Budget Year to Date	2025/26 Ch1 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q1 Actual & Committed spend	2025/26 Ch1 Amrywiant Q1 Variance	2025/26 Ch1 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q1 Actual & Committed Spend	Ch1 : Q1 Amcangyfrif Gwariant i 31 Mawrth 2026 Estimated Expenditure to 31 March 2026	Ch1 : Q1 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2026 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2026 over/(under)	2025/26 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over /(Under) spend as a % of Total Budget	2024/25 Gor/(Tan) Wariant Drafft Draft Over/Underspend)
Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill <i>General & Other Contingencies</i>	822	822	0	(822)	(100%)	822	0	0.00	(82)
Arbedion Cyllideb i'w Gyflawni Budget Savings to be Achieved	(22)	14	0	(14)	0.00	(22)	0	0.00	0
Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol y Cyngor Council's <i>General Reserves</i>	(2,459)	0	1,035	1,035	0.00%	(2,459)	0	0.00	0
Cyfraniad CRT y Gwasanaethau Cefnogol <i>Support Services contribution HRA</i>	(840)	0	0	0	0.00%	(840)	0	0.00	0
Budd-daliadau a Roddwyd <i>Benefits Granted</i>	7,459	351	2,418	2,067	588.88%	7,286	(176)	(2.36)	(216)
Na ellir ei reoli <i>Uncontrollable</i>									
Cyfanswm Cyllid Corfforaethol Total Corporate Finance	14,979	7,502	9,444	1,941	25.87%	13,907	(1,073)	(7.16)	(1,796)
Cyfanswm 2025/26 Total 2025/26	192,983	48,387	50,050	1,663	3.44%	192,380	(604)	(0.31)	(2,914)

<u>Cyllido</u> <u>Funding</u>									
Trethi Annomestig NDR	(25,097)	(7,722)	(7,722)	0	0.00%	(25,097)	0	0.00	0

Gwasanaeth/Swyddogaeth Service/Function	2025/26 Cyllideb Blynnyddol Annual Budget	2025/26 Ch1 Cyllideb hyd yma Q1 Budget Year to Date	2025/26 Ch1 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q1 Actual & Committed spend	2025/26 Ch1 Amrywiant Q1 Variance	2025/26 Ch1 Gwir Wariant ac Ymrwymadau Q1 Actual & Committed Spend	Ch1 : Q1 Amcangyfrif Gwariant i 31 Mawrth 2026 Estimated Expenditure to 31 March 2026	Ch1 : Q1 Amcangyfrif o Alldro 31 Mawrth 2026 gor/(tan) wariant Estimated Outturn 31 March 2026 over/(under)	2025/26 Gor/(tan) wariant fel % o'r Gyllideb Gyfan Projected Over /(Under) spend as a % of Total Budget	2024/25 Gor/(Tan) Wariant Drafft Draft Over/Underspend)
Y Dreth Gyngor Council Tax	(52,843)	0	0	0	0.00%	(53,357)	(514)	0.97	393
Premiwm y Dreth Gyngor Council Tax Premium	(4,259)	0	0	0	0.00%	(4,692)	(433)	10.17	(1,354)
Grant Cynnal Refeniw Revenue Support Grant	(110,784)	(34,087)	(34,087)	0	0.00%	(110,784)	0	0.00	0
Cyfanswm Cyllid 2025/26 Total Funding 2025/26	(192,983)	(41,810)	(41,810)	0	0	(193,930)	(947)	(0.49)	(961)
Cyfanswm yr alldro, yn cynnwys effaith y cyllido Total outturn, including impact of funding	0	6,577	8,241	1,663	2.63%	(1,551)	(1,551)	(0.79)	(3,875)

ATODIAD C

DADANSODDIAD O'R AMRYWANT A RAGWELIR FESUL GWASANAETH A'R RHESYMAU

Gwasanaeth	Is Wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Contractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000
Addysg Ganolog	Trafnidiaeth Ysgol	(67)	(67)									
	Prydau Ysgol	28		28								
	Strategaeth ADY	89										89
	Eithriadau i'r ysgol	(42)						(48)				6
	Canolfan Iaith											
	Darpariaeth Blynnyddoedd Cynnar	(39)		(28)				(8)				(3)
	Clwb Gofal Plant											
	Addysg Bellach	(1)										(1)
	Addysg Canolog	(25)										(25)
	Lleoliadau All-Sirol	(170)	(96)		(74)							
	Millbank	16					16					
	Arall	140										140
	CYFANSWM	(71)	(163)	-	(74)	-	16	(56)	-	-	-	206
Diwylliant	Amgueddfeydd ac Oriolau	120					45	30				45
	Llyfrgelloedd	(20)		(38)			18					
	Archifau											
	CYFANSWM	100	-	(38)	-	-	63	30	-	-	-	45
Gwasanaethau Oedolion	Henoed - Preswyl	(7)	386				(393)					
	Henoed - Nyrsio	(311)	(72)				(239)					
	Henoed – Gofal Cartref	347	362				(15)					
Gwasanaethau Oedolion (parhad)	Henoed – Arall	22	(10)	32								
	Anabledd Corfforol – Preswyl	167	219				(52)					
	Anabledd Corfforol – Gofal Cartref	14	(60)				74					

Gwasanaeth	Is Wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
			Newid yn y galw am Wasanaeth	Amrywiant Staff / Asiantaethau	Newidiadau i Contractau / Pris	Newid i Gyllid Grant	Amrywiant Incwm	Costau Adeiladu	Ymgynghori	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth	Amrywiol
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
	Anabledd Corfforol - Arall	(37)	(4)	(33)								
	Anabledd Dysgu - Preswyl	(210)	(251)				41					
	Anabledd Dysgu – Gofal Cartref	(162)	(173)				11					
	Anabledd Dysgu - Gofal Dydd	(45)	(45)									
	Anabledd Dysgu -Llety â Chymorth	77	(12)				89					
	Anabledd Dysgu – Arall	14	30	10			(26)					
	Iechyd Meddwl – Preswyl	(150)	(202)				52					
	Iechyd Meddwl – Gofal Cartref	(24)	(24)									
	Iechyd Meddwl – Llety â Chymorth	133	103				30					
	Iechyd Meddwl - Arall	(90)	(44)	(46)								
	Uned Ddarparu – Preswyl	16	(26)	106			(64)					
	Uned Ddarparu – Gofal Cartref	(275)	(38)	(255)			18					
	Uned Ddarparu – Gofal Dydd	(120)	(44)	(76)								
	Uned Ddarparu – Llety â Chymorth	(41)	(32)	6			(15)					
Gwasanaethau Oedolion (parhad)	Uned Darparwyr – Arall	(116)	(54)	(62)								
	Gwasanaethau Cymorth Rheolaeth	(27)	(53)	26								
	CYFANSWM	(825)	(44)	(292)	-	-	(489)	-	-	-	-	-

Gwasanaeth	Is Wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
			Newid yn y galw am Wasanaeth	Amrywiant Staff / Asiantaethau	Newidiadau i Gontractau / Pris	Newid i Gyllid Grant	Amrywiant Incwm	Costau Adeiladu	Ymgynghori	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth	Amrywiol
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Plant	Plant sy'n Derbyn Gofal – Lleoliadau All Sirol	1,442	1,442									
	Gofal Maeth	(14)	(14)									
	Cartrefi Clyd	(472)	(428)	(44)								
	Plant sy'n Derbyn Gofal - Arall	42	42									
	Cymorth i Deuluoedd	47	47									
	Plant hefo Anableddau	(41)	45	(72)			(14)					
	Comisiynu a Gwaith Cymdeithasol	7	35	(28)								
	Arall	(93)	15	(108)								
	CYFANSWM	918	1,184	(252)	-	-	(14)	-	-	-	-	-
Tai	Gwasanaethau Tai	23		(18)								41
	Digartrefedd	(241)	16				(257)					
	CYFANSWM	(218)	16	(18)	-	-	(257)	-	-	-	-	41
Priffyrdd	Cludiant Cymunedol Môn	(55)	(55)									
	Meysydd Parcio a Rheolaeth Parcio	(35)					(35)					
	Rheoli Datblygu	8					8					
	Gwaith Stryd Preifat	(500)					(500)					
	Cyllideb Gwaith	345	345									
	Cynnal a Chadw a Rheoli	40							40			
Priffyrdd (parhad)	Dylunio Cynnal a Chadw	(50)					(50)					
	Cludiant Cyhoeddus	(50)					(50)					
	CYFANSWM	(297)	290	-	-	-	(627)	-	40	-	-	
Eiddo	Gwasanaethau Pensaerniol	50					41					9

Gwasanaeth	Is Wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Gontractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000
	Cynnal a Chadw	(100)		(16)				(102)	15			3
	Ystadau	18		(28)			59	5				(18)
	CYFANSWM	(32)		(44)	-	-	100	(97)	15	-	-	(6)
Gwastraff	Casglu a Gwaredu Gwastraff	30			30							
	Cynhyrchu Trydan	(50)					(50)					
	Gweinyddu a Rheoli	(25)					(25)					
	CYFANSWM	(45)	-	-	30	-	(75)	-	-	-	-	-
Datblygu Economaidd	Datblygu Economaidd	43		(15)			67					(9)
	Cyrchfan	(10)		(20)			18					(8)
	Hamdden	(46)		38			(118)	(6)				40
	CYFANSWM	(13)	-	3	-	-	(33)	(6)	-	-	-	23
Cynllunio	Rheoli Cynllunio	114					105					9
	Rheoli Adeiladu	363		195			175					(7)
	Cadwraeth	(36)		(36)								
	Cofrestru Tir	94										94
	CYFANSWM	535	-	159	-	-	280	-	20	-	-	78

Gwarchod y Cyhoedd	Iechyd yr Amgylchedd	25		(10)			26					9
	Iechyd Anifeiliaid	(9)					(9)					
	Trwyddedu	(1)					16		(12)			(5)
	Cofrestrwyr	(33)					(30)					(3)

Gwasanaeth	Is Wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
			Newid yn y galw am Wasanaeth	Amrywiant Staff / Asiantaethau	Newidiadau i Gontractau / Pris	Newid i Gyllid Grant	Amrywiant Incwm	Costau Adeiladu	Ymgynghori	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth	Amrywiol
		£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
	Marchnadoedd	16					11					5
	Iechyd a Diogelwch	(4)		(4)								
	CYFANSWM	(6)	-	(14)	-	-	14	-	(12)	-	-	6
Trawsnewid	Adnoddau Dynol	40		38								2
	Hyfforddiant	(12)		(29)								17
	TG	(249)		(168)								(81)
	Trawsnewid Corfforaethol	(5)		2								(7)
	Cyswllt Môn	(3)		(19)								16
	Partneriaeth Ynys Môn / Gwynedd	13										13
	CYFANSWM	(216)	-	(176)	-	-	-	-	-	-	-	40
Adnoddau	Archwilio a Risg	(32)		(72)					40			
	Budd-daliadau ac Refeniw	77		38		(5)	(7)					51
	Gwasanaethau Ariannol	36		13								23
	Caffael	(4)		(5)						(21)		22
	Rheolaeth	(33)		14			20			(45)		(22)
	CYFANSWM	44	-	(12)	-	(5)	13	-	40	(66)	-	74

Busnes y Cyngor	Gwasanaethau Etholiadol	5		5								
	Gwasanaethau Pwyllgor	9		(11)							20	
	Cyfieithu	4		4								
	Gwasanaethau Cyfreithiol	201		174			27					

Gwasanaeth	Is Wasanaeth	Amrywiant	Rheswm am yr Amrywiant									
		£'000	Newid yn y galw am Wasanaeth £'000	Amrywiant Staff / Asiantaethau £'000	Newidiadau i Contractau / Pris £'000	Newid i Gyllid Grant £'000	Amrywiant Incwm £'000	Costau Adeiladu £'000	Ymgynghori £'000	Trosglwyddo I / (O) Arian Wrth Gefn £'000	Cyllideb Gor / (Tan) Ddarpariaeth £'000	Amrywiol £'000
	CYFANSWM	219	-	172	-	-	27	-	-	-	20	-
Rheolaeth Corfforaethol	Rheolaeth Corfforaethol	4		4								
	CYFANSWM	4	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Corfforaethol a Democrataidd	Cyfraniadau Pensiwn	(28)		(28)								
	Ffioedd Archwilio	(17)			17							
	Crwner	(52)	(51)									(1)
	Ardoll Prentisiaeth	3		3								
	Treuliau a Chymorth Aelodau	(28)										(28)
	Corfforaethol Arall	(6)										(6)
	CYFANSWM	(128)	(51)	(25)	(17)	-	-	-	-	-	-	(35)
Arall	Darpariaeth Costau heb ei Gyllidebu	500										500
	CYFANSWM	500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500
	CYFANSWM GWASANAETH	468	1,232	(533)	(61)	(5)	(982)	(129)	83	(66)	20	910

ATODIAD CH

CRYNODEB O SEFYLLFA CYLLIDEBAU WRTH GEFN YN YSTOD CHWARTER 1

	Cyllideb Wreiddiol	Trosglwyddiadau i Wasanaethau / o Gronfeydd wrth gefn Clustnodedig	Y Gyllideb Ddiwygedig hyd yma	Wedi Ymrwymo hyd yma	Cyllidebau heb eu hymrwymo hyd yma
	£	£	£	£	£
<u>Cronfeydd wrth gefn cyffredinol</u>	394,311	(73,417)	320,894	-	320,894
Cymorth Tai i Brynwyr Tro Cyntaf	1,000,000	-	1,000,000	1,000,000	-
Cyflog a Graddfeydd	300,000	-	300,000	-	300,000
Arall Clustnodedig	502,839	27,037	529,876	343,626	186,250
Chwyddiant Cyflog	49,209	-	49,209	-	49,209
Grant Cyfraniadau Yswiriant Gwladol Cyflogwyr	(2,000,000)	-	(2,000,000)	(2,000,000)	-
Cynllun Hyfforddeion	340,000	282,404	622,404	622,404	-
Cyfanswm y Cronfeydd wrth Gefn Cyffredinol ac Eraill	586,359	236,024	822,383	(33,970)	856,353

COSTAU ASIANTAETH RHWNG EBRILL A MEHEFIN 2025

ATODIAD D

Gwasanaeth	Swm £	Ffynhonnell y Cyllid (Cyllideb Graidd Benodol / Cyllideb staffio heb ei defnyddio / Grant / Cyfraniad Allanol)	Parhaol / Dros Dro	Pwrrpas
Datblygu Economaidd	8,721	Cyllideb Craidd	Dros Dro	I lenwi swyddi gwag
	3,651	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Ôl – groniad gwaith
	12,372			
Ysgolion	15,907	Cyllideb Craidd	Dros Dro	I lenwi swyddi gwag
	15,907			
Gwastraff	72,807	Cyllideb Craidd Penodol	Dros Dro	Tasgau penodol ar y safle
	17,342	Cyllideb Craidd Penodol / Cyfraniadau Allanol	Dros Dro	Tasgau penodol ar y safle
	90,149			
Busnes y Cyngor	90,285	Cyllideb staffio heb ei ddefnyddio	Dros Dro	I lenwi swyddi gwag
	90,285			
Gwasanaethau Plant	10	Cyllideb Craidd	Dros Dro	I lenwi swyddi gwag
	10			
Gwasanaethau Oedolion	72,248	Cyllideb Craidd	Dros Dro	I lenwi swyddi gwag
	72,248			
Adnoddau	21,363	Cyllideb Craidd	Dros Dro	I lenwi swyddi gwag
	13,388	Cyllideb Craidd	Dros Dro	I ymgymryd â gwaith ychwanegol mewn perthynas â hawliadau cymhorthdal budd-dal tai
	15,276	Cyllideb Craidd	Dros Dro	Adnodd ychwanegol i ddelio â dyledion heb eu hadennill sy'n weddill
	50,027			
Cyfanswm	330,997			

CRYNODEB O WARIANT AR YMGYNGHORWYR HYD AT DDIWEDD CHWARTER 1 2025/26

Crynodeb o Wariant ar Ymgynghorwyr fesul Gwasanaeth		
Gwasanaeth	Chwarter 1 £	Cyfanswm 2024/25 £
Addysg Canolog	2,000	2,000
Diwylliant		
Economaidd ac Adfywio	214,593	214,593
Eiddo	375	375
Priffyrdd	31,215	31,215
Ysgolion		
Gwastraff	7,973	7,973
CRT	34	34
Tai		
Corfforaethol a Democrataidd		
Gwasanaeth Oedolion		
Gwasanaethau Plant		
Corfforaethol		
Trawsnewid		
Busnes y Cyngor		
Adnoddau	24,020	24,020
Cyfanswm	280,209	280,209
Cyllidwyd gan:		
Cyllideb Craidd	68,600	68,600
Grant	19,064	19,064
Cyfraniad Allanol	186,390	186,390
Cronfeydd Wrth Gefn / Darpariaethau	6,156	6,156
Cyfanswm	280,209	280,209

YNODEB O WARIANT CRONFA COST NEWID HYD AT DDIWEDD CHWARTER 1 2025/26

Gwasanaeth / Service	Disgrifiad / Description	Cyllideb / Budget	Gwariant / Expenditure 2025/26	Cyllideb sy'n cael ei chario ymlaen i 2025/26 / Budget carried forward to 2025/26 £	Diweddariad Prosiect / Project Update
Adnoddau Resources	Gweithredu System Telesolutions i gysylltu gyda cwsmeriad y Gwasanaeth Refeniw a Budd Dal / Implement Telesolutions system to contact customers of the Revenue and Benefits Service	4,500	0	4,500	Bydd y gwaith hwn yn dechrau unwaith fydd yr prosiect Galw Diogel wedi'i gwblhau. / This work has not yet started
Adnoddau Resources	Cymorth gan Ymgynghorwyr o'r Cwmni Meddalwedd i wneud defnydd llawn o modiwlau ad-ennill dyledion ac i weithredu'r modiwlau bilio blynyddol / Support for Software Company Consultants to make full use of the debt recovery modules and to implement the annual billing modules	21,000	0	21,000	Mae gwaith wedi ei gwblhau ar y modiwlau yma a gwneir taliadau yn ystod yr ail chwarter. / Work has now been completed on these modules
Adnoddau Resources	Gweithredu modiwlau ychwanegol yn y System Casglu Incwm / Implement additional modules in the Income Collection System	8,370	0	8,370	Gwaith yn symud ymlaen ar Call Secure cyn symud i'r systemau eraill. Angen cytuno proses i gwsmeriaid wedi derbyn y system brawf. / Work is ongoing on Call Secure before moving to the other systems. Need to agree a process for customers after receiving the test system.

Gwasanaeth / Service	Disgrifiad / Description	Cyllideb / Budget	Gwariant / Expenditure 2024/25	Gweddill Cyllideb / Remaning Budget	Diweddariad Prosiect / Project Update
Plant Children	Defnyddio Microsoft Co-Pilot i gofnodi cyfarfodydd achosion yn y Gymraeg a'r Saesneg / Use Microsoft Co-Pilot to Minute Case Conference meetings in both Welsh and English	32,640	5,713	26,927	Mae trwyddedau mewn lle a pholisi AI yn ddrafft gyda fersiwn arfaethedig ar y ffordd. Gweithdy wedi ei gynnal i godi ymwybyddiaeth o'r dechnoleg ac adnabod "use cases". Mae'r gwasanaeth wedi cwblhau templed sydd yn nodi pa ddata sydd am gael ei rannu i ganiatau asesiad effaith / preifatrwydd data. / Licenses are in place and an AI policy is in draft with a proposed version on it's way. A workshop has been held to raise awareness of the technology and to identify use cases. The service have completed a template to identify which data will be shared to allow an impact assessment / data privacy.
Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo Highways, Waste and Property	Cynnal adolygiad o drefniadau trafnidiaeth ar draws y Cyngor / Undertake a review of the Council's transport arrangements across the whole Council	40,000	19,960	20,040	Mae ymgynghorwyr wedi eu penodi a'r gwaith wedi dechrau. / Consultants have been appointed and work has commenced.
CYFANSWM / TOTAL		106,510	25,673	80,837	